

*Εορτασμοί της εκατονταετηρίδος από της ενάρξεως της Κληρικολαϊκής
Τοπικής Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της
Ανασυστάσεως του Πατριαρχικού θεσμού εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία της
Ρωσίας*

+Αναστάσιος

Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας

Προσφώνηση στη Συνεδρίαση της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας

Μόσχα 2 Δεκεμβρίου 2017

(Προσφωνήσεις)

Με ιδιαίτερη χαρά μετέχουμε στους εορτασμούς για τα εκατό χρόνια από την έναρξη της Κληρικολαϊκής Τοπικής Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της ανασυστάσεως του Πατριαρχικού Θεσμού. Τον προηγούμενο αιώνα και η Εκκλησία της Αλβανίας, από το 1944 έως το 1967, καταπιέστηκε από τον κομμουνιστικό διωγμό. Κατά την περίοδο όμως από το 1967 έως το 1991 σταυρώθηκε και ετάφη από το αθεϊστικό Σύνταγμα της χώρας. Τελικά το 1992 αναστήθηκε και τα τελευταία 25 χρόνια ζει και ανθίζει μέσα στο φως της Αναστάσεως.

Προσωπικά, συγκίνηση, δοξολογία και ελπίδα γεμίζουν την καρδιά μου, καθώς απευθύνομαι στη σεβάσμια Ιεραρχία της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Έφηβος ακόμα, με θαυμασμό παρακολουθούσα τον ηρωισμό των Ορθοδόξων κληρικών και λαϊκών κατά τη διάρκεια του αδυσώπητου αθεϊστικού διωγμού στην Σοβιετική Ένωση. Αργότερα, ως λαϊκός Θεολόγος, όταν άρχισα να συνειδητοποιώ το χρέος και της δικής μας γενιάς να υπακούσουμε στην τελευταία εντολή του Χριστού «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη» (Ματθ. 28:19), με συγκίνηση μελετούσα τη ζωή και το έργο Αγίων Ρώσων Ιεραποστόλων, όπως του Ιννοκεντίου Βενιαμίνωφ, του Νικολάι Καζάτκιν, του Πατριάρχου Τύχωνος.

Δοξολογούμε τον Θεό, διότι ανέδειξε στην Ορθόδοξη Εκκλησία τέτοιες φωτεινές ηγετικές μορφές καθώς και τις πολλές μυριάδες των κληρικών και των λαϊκών, οι οποίοι στη «μακρά νύχτα του διωγμού», όπως είχε προβλέψει ο Πατριάρχης Τύχων, στάθηκαν αμετακίνητοι στην πίστη, «ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου» (Α' Θεσ. 1:6). Ακόμη μια φορά επαληθεύθηκε η διαπίστωση του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: «Τοσοῦτον ἔχει μέγεθος ἡ Ἐκκλησία, πολεμουμένη νικᾷ, ἐπιβουλευομένη

περιγίγνεται, ὑβριζομένη λαμπρότερα καθίσταται, δέχεται τραύματα καί οὐ καταπίπτει ἐκ τῶν ἐλκῶν, κλυδωνίζεται ἀλλ' οὐ καταποντίζεται... οὐδέποτε γηρᾷ ἀεὶ ἀκμάζει». (Migne PG 52 402).

Για να συνεχίσει η Ορθόδοξος Εκκλησία να ακμάζει και κατά τον 21^ο αιώνα είναι ανάγκη: α) Να διατηρήσει τον μυστηριακό και σωτηριολογικό χαρακτήρα της, την αυτοσυνειδησία της ότι είναι «σῶμα Χριστοῦ», «τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.» (Εφεσ. 1:23). β) Να ενισχύει την πίστη των μελών της με βάση την Αγία Γραφή και την πατερική παράδοση, καλλιεργώντας το σταυροαναστάσιμο φρόνημα της Ορθοδόξου πνευματικότητας. γ) Να ενδυναμώνει την ενότητά της, σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. δ) Να ανταποκρίνεται στο χρέος της Ορθοδόξου μαρτυρίας ανά την υφήλιο. Επιβάλλεται να είναι ευαίσθητη στον πόνο, στις αγωνίες και στην κραυγή για δικαιοσύνη και ειρήνη στον σύγχρονο κόσμο. Όσο και αν οι θόρυβοι της τεχνολογικής επανάστασεως και οι προσωπικές μας αδυναμίες καθιστούν ισχνή τη φωνή μας, η προτροπή του ψαλμωδού παραμένει επίκαιρη: «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ· ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ» (Ψαλμ. 95: 3). Επανευαγγελισμός στις εκκοσμικευμένες Ορθόδοξες κοινότητες και Ιεραποστολή «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» παραμένουν το χρέος μας και στον 21^ο αιώνα. Οι περισσότερες Ορθόδοξες Ακολουθίες τελειώνουν με τον στίχο «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς· ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς». Αλλ' η ικεσία του ψαλμωδού δεν καταλήγει στο «ἡμᾶς». Συνεχίζει: «τοῦ γινῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδὸν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου. Ἐξομολογησάσθωσαν σοι λαοί, ὁ Θεός, ἔξομολογησάσθωσαν σοι λαοὶ πάντες». (Ψαλμ. 66:2-4).

Στις λοιμώδεις νόσους της διαφθοράς, της πλεονεξίας και αδικίας που μαστίζουν τις εκκοσμικευμένες καπιταλιστικές κοινωνίες, όπως και στο αμόκ της βίας και του μίσους, που στον 21^ο αιώνα εκρήγνυται με συνθήματα θρησκευτικά, η αντίδραση της Ορθοδόξου Χριστιανοσύνης είναι: **Βίωση της αγάπης** -με ταπεινοφροσύνη και θυσιαστική διάθεση- όπως την αποκάλυψε ο Χριστός και την έζησαν εκατομμύρια Αγίων σε όλες τις εποχές. Κανείς άλλος κοινωνικός θεσμός δεν μπορεί να αντικαταστήσει σ' αυτόν τον τομέα την Εκκλησία· αυτή έχει κεφαλή της τον Χριστό, ο Οποίος είναι η Σαρκωμένη Αγάπη του Θεού. Την Εκκλησία, η οποία δεν παύει να διακηρύσσει ότι «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ». (Α' Ιω. 4:16).

Η μορφή του Πατριάρχου Μόσχας Αγίου Τύχωνος, που ιδιαίτερα αναλογιζόμαστε αυτές τις ημέρες, υπενθυμίζει το διαρκές χρέος των Ορθοδόξων. Σε μία πρώτη φάση της ζωής του εργάστηκε ιεραποστολικά για την ανάπτυξη της Ορθοδοξίας στην Αλάσκα. Αργότερα, σε επισκοπές της ρωσικής γης και τελικά, ως Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ρωσίας, αγωνίσθηκε για την ενότητα, την αντιμετώπιση των ποικίλων διχαστικών τάσεων, επισφραγίζοντας την αγάπη του για τον Χριστό με το μαρτύριο. Έτσι έζησε με αυθεντικό τρόπο το αποστολικό και ποιμαντικό χρέος, όπως καθορίστηκε από τον ίδιο τον Ιησού Χριστό πριν από την Ανάληψή Του: «Λήψετε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.» (Πραξ. 1:8). Κατέθεσε τη μαρτυρία του και εντός και εκτός της χώρας του με λόγο, έργο και αίμα.

Θα τελειώσω με μια συμβολική εικόνα. Οι ευαγγελικές περικοπές, που διαβάζουμε καθημερινά, μεταφέρουν τη σκέψη μας στην Παλαιστίνη. Εκεί υπάρχουν δύο μεγάλες λίμνες, που έχουν κάτι κοινό αλλά και μια βασική διαφορά. Η πρώτη, η Γεννησαρέτ, δέχεται τα νερά του ποταμού Ιορδάνη και στη συνέχεια τα αφήνει να κυλούν προς το νότο προσφέροντας ευφορία στη γύρω περιοχή. Η ίδια είναι γεμάτη ζωή. Η δεύτερη, η Νεκρά Θάλασσα, δέχεται επίσης τα νερά του Ιορδάνη, αλλά τα κρατάει για τον εαυτό της. Το νερό εκεί γίνεται πικρό και δεν υπάρχει ίχνος ζωής. Όλοι μας, (άνθρωποι, οικογένειες, χριστιανικές κοινότητες, λαοί κ.τλ) λίγο - πολύ δεχόμαστε τις δωρεές του Θεού. Άλλοι γενναιοδωρα τις προσφέρουν με ευγνωμοσύνη στους συνανθρώπους τους, γονιμοποιώντας πνευματικά το περιβάλλον τους. Άλλοι τις κρατούν αποκλειστικά για τον εαυτό τους, μοιάζοντας με τη Νεκρά Θάλασσα. Όπως είναι γνωστό ο Ιησούς Χριστός, ο Κύριός μας κήρυξε το Ευαγγέλιο της Βασιλείας του Θεού και έκανε πλήθος θαυμάτων στην περιοχή της Γεννησαρέτ. Αυτή συμβολίζει τον ρόλο της Ορθοδοξίας.

Με την ευκαιρία των σημερινών εορτασμών, ταπεινά ευχόμαστε και δεόμεθα: όπως η Αγιωτάτη Εκκλησία της Ρωσίας, εμπνεόμενη σταθερά από τις μυριάδες των Μαρτύρων και των Αγίων, που άρδευσαν την ιστορία της κατά τη 2η χιλιετία, να συνεχίσει να αναδεικνύει, και κατά τον 21^ο αιώνα, ανθρώπους, οι οποίοι βιώνοντας έντονα το μυστήριο της Σωτηρίας, του Σταυρού και της Αναστάσεως, θα ακτινοβολούν στον σύγχρονο κόσμο το ζωογόνο φως του Τριαδικού Θεού, την αλήθεια, την αγάπη και το κάλλος της Ορθοδοξίας.